

intitulată *Monodie*; aceasta din urmă este o creație ce demonstrează maturizarea stilului componistic al autoarei, o structurare fermă a gândirii muzicale. Maia Badian obține aici o delimitare netă a spațiilor sonore; scriitura muzicală este specific oboistică, atât în momentele incantatorii cât și în cele în care diferențierea planurilor sonore se realizează alert.

Conchid, menționând natura fructuoasă a colaborării protagonistului serii cu pianista Carmen Frătilă, o muziciană cu care Radu Chișu a dialogat eficient în acest concert de muzică de cameră.

D. AVACHIAN

Spectacolele baletului

Alvin Ailey

Spectacolele date pe scena Operei Române, apoi în marea sală a Palatului, precum și la Timișoara, ne-au arătat interesante, originale preocupări care animă acest grup dansant și pe îndrumătorul și conducătorul său.

Este de făcut din capul locului observația, că marea majoritate a realizărilor coregrafice are un caracter modern. S-a renunțat aproape total la vocabularul clasic, cu piruetele, „plutirile” tradiționale și acele purtări... în triumf ale dansatoarelor etc. etc., care au un caracter stereotip și indeobște formalist. S-a renunțat, de asemenea, la vedetismul așa-ziselor „stele” în favoarea unor dansuri de bogat conținut, de o dinamică vie, intensă și expresivă la care participă întreg colectivul. Desigur, au fost dansuri ca de pildă „*Înălțarea ciocîrliei*” pe muzica reputatului compozitor Ralph Vaughan Williams sau „*Strigăt*” (muzica Alice Coltrane și Laura Nyro) executate de către o singură dansatoare, fiind de citat pentru virtuozitatea sugestivă a interpretărilor atât Judith Jamison cât și Sara Yarbovough. Aceste dansuri au avut un caracter singular, o anumită unicitate. Dar colectivul a vădit participarea intensă, vie și pregnantă, la toate dansurile, care s-au desfășurat de preferință într-un plan mai mult orizontal, nu vertical ca acele de mai sus cu simbolica lor specifică (îndeosebi „*Înălțarea ciocîrliei*”).

Este de arătat că evoluțiile rapide, de un dinamism uneori frenetic, sugerînd adesea însuși dinamismul și vitalitatea trepidantă a existenței de peste ocean, au avut loc mai ales la podium; uneori în genunchi, alteori în rostogoliri de desăvîrșită suplețe și mare fantezie, ele exprimînd cu discreție și delicată lejeritate, sentimentele cele mai diverse. Grupurile de doi, patru, șase etc. dansatori, apăreau, executau secvențe diverse de mare valoare sugestivă în dansuri cu titluri poetice ca de exemplu „*Curcubeu deasupra umărului meu*” sau „*Revelații*” etc.

Au fost redată în termeni coregrafici „*Cîntece de dragoste*” și inimitabilele „*Blues-uri*” cu mișcarea lor specifică și ou acea notă nostalgică atât de caracteristică. Alte dansuri s-au desfășurat pe muzică clasică — ne referim la „*Dans de șase*” în care coregraful Joyce Trisler a făcut apel la muzica preclasicului

Antonio Vivaldi — muzică față de care dansatorii respectivi au vădit o receptivitate, o comprehensiune ce ne-au prilejuit depline satisfacții artistice.

Cunoscuta cantată „*Carmina Burana*” de Carl Orff ne-a obligat să ne divizăm admirația între minunata înregistrare a celebrului Leopold Stockowski cu orchestra sa din Boston și corul de la Metropolitan și unele captivante secvențe concepute cu ingeniozitate de coregraful John Butler, deși trebuie să recunoaștem că nu tot ce a scris Orff se preta ușor la o transpunere dansantă. Dar interpreții au dat viață inteligentă la acele ritmuri scandate, apăsătoare ce reprezintă nota dominantă a muzicii lui Orff. E de menționat aici dansatoarea care a făcut o adevărată demonstrație extrem de exigentă de dans în poante — reprezentînd o afirmare a măiestriei și în domeniul dansului clasic.

Toți dansatorii ne-au apărut nu numai eleganți și de-a dreptul... înaripați, dar și animați de o flăcără puternică, vie, participanți cu dăruire la prezentarea unor spectacole care au închis în chip strălucit stațiunea noastră artistică și pentru care Alvin Ailey merită toate elogiile.

Formația „Orera”

Tînăra formație vocal-instrumentală gruzină *Orera* se bucură de o mare circulație în străinătate, judecînd după faptul că în ultimul deceniu de cînd ființează s-a produs în circa 60 de țări, din Noua Zeelandă pînă în Cuba și Canada. La noi a concertat la Sibiu, Brașov, Buzău etc. precum și la București.

Este o formație restrînsă care cultivă îndeosebi muzica populară, aproape exclusiv gruzină, precum și muzica de estradă. *Orera* cîntă tinerețea, dragostea de viață, frumusețea patriei. Soliștii vocali au vădit voci grave, frumos timbrate, fiind de relevat pentru cîntul său de mare prospețime, forță și plăcută culoare, cîntărețul Nani Dregvadze, care a interpretat cu dramatism, cu o deosebită vitalitate și uneori cu exuberanță, cîntece gruzine, ruse, române vechi țigănești etc. redată cu mult patos, acompaniată de un cvartet vocal, precum și de mica formație instrumentală (pian, chitare, suflători și o tamburină). Cîntărețul s-a afirmat și ca pianistă. De altfel, fiecare din membrii formației a dovedit că stăpînește mai multe instrumente.

Repertoriul foarte bogat cuprinde îndeosebi cîntece gruzine ou specificul lor melodic, deseori polifonic. Acestea au ocupat cea mai mare parte a programului. Am urmărit atrăgătoare cîntece cu caracter popular din Caucaz, române vechi ruse (*Te iubesc, Rusia* de A. Tuhmanov) cîntec despre Tbilisi de Laghidze, precum și o seamă de cîntece străine culesse de pretutindeni pe unde a călătorit formația.

Sînt de menționat soliștii Gheno Haidirașvili, Teimuraz Davitaia și Robert Dardziwașvili — acesta din urmă conducătorul formației. Succesul acestui mic dar bine încheiat ansamblu cu caracter mixt-popular și de estradă — a fost subliniat de vii și călduroase aplauze, în sala Teatrului satiric „C. Tănase”.

J.-V. P.